

πάσχα στην Καπαδοκία

Κείμενο: **ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΥΛΟΥ**

Φωτο: **Π. ΠΑΥΛΟΥ - Γ. ΔΕΔΕΣ - Φ. ΒΟΡΕΙΝΑΚΗΣ**

Η μέρες Πάσχα και ο Ορειβατικός Αχαρνών αποφάσισε να κάνει ένα ταξίδι στην Καππαδοκία, το Ικόνιο, την Άγκυρα και την Κωνσταντινούπολη. Επιλέχθηκαν τα μέρη αυτά της Τουρκίας για να έρθουν σε επαφή οι ταξιδιώτες με τους χώρους που σχετίζονται άμεσα με τον Ελληνισμό και την εξέλιξη του στους αιώνες. Γιατί όταν ένας λαός περνάει μια μεγάλη κρίση καλό είναι να ανατρέξει στην ιστορία του. Όχι για να αντλήσει δανεική υπερηφάνεια, αλλά για να αναλογιστεί από πού έρχεται και ποια είναι η κληρονομιά του. Ήταν ένα ταξίδι προσκύνημα όπου ξύπνησε μνήμες και προκάλεσε μεγάλη συγκίνηση.

Την ομάδα αποτελούσαν 24 άτομα πεζοπόρων - ορειβατών. Συνοδός και ξεναγός της ομάδας ο Τούρκος από την Κομοτηνή Reser Ahmet.

Ας ξεκινήσει λοιπόν το ταξίδι από την αρχή.

Πρώτος σταθμός η Άγκυρα. Μια σύγχρονη πρωτεύουσα με πληθυσμό 4.000.000 κατοίκους, που μετράει μια ιστορία πολλών ετών και είναι κτισμένη σε λόφους με απίθανα πάρκα και πολύ πράσινο. Σύμφωνα με την παράδοση των Φρυγών, ιδρυτής της ήταν ο βασιλιάς Μίδα. Επίσκεψη στο μουσείο του Κεμάλ Ατατούρκ, γνωστό και ως Anitkabir. Ένα επιβλητικό κτίσμα στην κορυφή του λόφου Rasatterpe όπου βρίσκεται και το πάρκο της Ειρήνης. Το πάρκο περιβάλλει το μνημείο και ονομάστηκε έτσι από την περίφημη φράση του Ατατούρκ «Ειρήνη στην πατρίδα, ειρήνη στον κόσμο». Περιλαμβάνει λουλούδια και θάμνους σε 104 ποικιλίες και

περίπου 50.000 διακοσμητικά δέντρα. Στο χώρο αυτό στεγάζεται και το εθνογραφικό Μουσείο της Άγκυρας όπου με τεράστιες φωτογραφίες αναπαριστάται η πολεμική ιστορία της χώρας. Την επομένη επίσκεψη στο Αρχαίο Κάστρο της Άγκυρας, στο ψηλότερο σημείο της πόλης και στη συνέχεια στο Μουσείο Πολιτισμού της Ανατολής, το οποίο το 1997 βραβεύτηκε ως το καλύτερο ευρωπαϊκό Μουσείο με αξιόλογα ευρήματα του πολιτισμού που ανέπτυξαν οι λαοί Χετταίοι, Ασσύριοι, Φρυγές, Πέρσες, Έλληνες, Ρωμαίοι και Οθωμανοί που έζησαν κατά καιρούς στη Μικρά Ασία.

Το ταξίδι συνεχίστηκε οδικώς, νοτιοδυτικά της Άγκυρας, με προορισμό την Καππαδοκία. Η ονομασία Καππαδοκία, αρχαία ελληνική λέξη που προέρχεται από το Περσικό: «Κατπατούκα», που σημαίνει «η χώρα των όμορφων αλόγων». Ένας τόπος μυστηριώδης και εξωπραγματικός. Ένας τόπος εμβληματικός, που ενώ πλημμυρίζει από ένδοξες στιγμές, ταυτόχρονα στοιχειώνει από σπαρακτικές μνήμες απώλειας και ξεριζωμού.

Πριν από χιλιάδες χρόνια το δεύτερο ψηλότερο βουνό της Τουρκίας ο Αργαίος ή «Erciyes» (3.916μ), ήταν σε

ηφαιστειακή δράση. Οι λάβες που εκλύονταν από αυτό κάλυψαν μια έκταση 20.000 τ.μ. Όταν αργότερα το ηφαίστειο κοιμήθηκε, η περιοχή διαβρώθηκε από τον αέρα και τη βροχή. Από αυτή τη διάβρωση, το χώμα παρασύρθηκε και έμειναν τα σκληρά πετρώματα, τα μικρότερα πάνω στα μεγαλύτερα, σχηματίζοντας τα λεγόμενα «ρενί basalanı» δηλαδή τις στοιχειωμένες γωνιές. Ψηλοί όγκοι σαν καμινάδες, οι λεγόμενες «νεραϊδοκαμινάδες», διαμορφωμένες σε απίθανους σχηματισμούς. Οι άνθρωποι της περιοχής, την εποχή εκείνη, ανακάλυψαν ότι η μάζα των σχηματισμών αυτών δεν ήταν σκληρή και ότι τα πετρώματα μπορούσαν να σκαφτούν εύκολα και έτσι αντί να κτίζουν έσκαβαν αυτούς τους ηφαιστειογενείς κώνους και δημιουργούσαν κατοικίες στο εσωτερικό τους. Στην Καππαδοκία, λόγω των πολλών κατακτητών, οι κάτοικοι έβρισκαν καταφύγιο κάτω από τη γη. Έτσι δημιούργησαν υπόγειες πόλεις στην περιοχή Κόραμα, δηλαδή χωριά ολόκληρα, κάτω από τη γη, που λειτουργούσαν ως καταφύγια. Κανείς δεν γνώριζε σε πόσα χρόνια ολοκληρώθηκαν, πόσα άτομα εργάστηκαν, ούτε πώς μεταφέρθηκαν στην επιφάνεια τα υλικά που προέκυψαν από τις εκσκαφές. Το αίσθημα μέσα στην υπόγεια πόλη είναι αποιπνυκτικό για όποιον μπαίνει για πρώτη φορά. Πρέπει να περπατά σκυφτός στα στενά τούνελ που οδηγούν από το ένα δωμάτιο στο άλλο. Κι όμως σε αυτούς τους μικρούς χώρους όπου δεν μπαίνει αέρας κάποτε ζούσαν άνθρωποι...

*«Η μνήμη, ζαλισμένη, συνδυάζει
σκορπισμένα μέλη και σχεδόν πονεί.
Μόνο η όσφρηση κρατάει ακόμη
την επίμονη μυρωδιά από λάδι και Αγιοκέρι,
που δεν εννοεί να ξεκολλήσει
μέσα από τις άδειες εκκλησίες.»*

Από το βιβλίο του Γιώργου Σεφέρη
Τρεις μέρες στα μοναστήρια της Καππαδοκίας)

Την παρουσία των Χριστιανών στην περιοχή της Καππαδοκίας δηλώνουν οι αμέτρητες χριστιανικές εκκλησίες. Υπάρχουν περίπου 400 εκκλησίες. Από τον 4ο έως και τον 6ο αιώνα ήταν ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα του Χριστιανισμού. Αναμφισβήτητα θεωρείται η κοιτίδα της ορθοδοξίας. Εδώ διακρίνονται οι μεγάλοι πατέρες της Εκκλησίας Βασίλειος ο Μέγας, Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός και Γρηγόριος ο Νύσσης (αδελφός του Μεγάλου Βασιλείου).

Η εικόνα της Καππαδοκίας από μακριά με το χιονισμένο Μικρό Αργαίο (3.223μ), υπέροχη η πρώτη επαφή με τη φύση της Καππαδοκίας ήταν το φαράγγι του Περιστρέμματος (έτσι λέγεται στα ελληνικά). Έχει μήκος 14 χιλιόμετρα. Η ομάδα περπάτησε ένα μεγάλο κομμάτι, πραγματικά πολύ αξιόλογο, στην κοίτη του οποίου ρέει με άφθονο νερό ο ποταμός «Μελεντίζ». Στις όχθες του ποταμού και σκαμμένες μέσα στους βράχους κάνουν την εμφάνισή τους οι χριστιανικές εκκλησίες, όπως η εκκλησία του Αγίου Νικολάου και η εκκλησία «κάτω από το δένδρο». Κατά μήκος του φαραγγιού υπάρχουν όμορφοι χώροι για ξεκούραση, για να πιείς και να φας κάτι. Πριν την άφιξη στο Ξενοδοχείο, στο χωριό Άβανος, μία επίσκεψη στα παραδοσιακά «HAMAM» της περιοχής, θεωρήθηκε απαραίτητη. Το χωριό Άβανος, πολύ περιποιημένο με αμέτρητα Ξενοδοχεία, θεωρείται ένας σημαντικός τουριστικός προορισμός.

Την επομένη η ομάδα χωρίστηκε σε δύο τμήματα, το ορειβατικό και το τουριστικό. Τέσσερα άτομα, ο Παύλος και ο Φάνης από τον ΕΟΣ Αχαρνών, ο Διονύσης από τον Πύργο της Ηλείας και η Λεμονιά από τον ΕΠΟΣ Φυλής ξεκίνησαν για τη μεγάλη ανάβαση στο ηφαιστειογενές βουνό Μεγάλος Αργαίος (3.916μ).

Η υπόλοιπη ομάδα για την πόλη Ικόνιο. Μια πανεπιστημιούπολη της Καππαδοκίας όπου έζησε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του ο Τζελαλεντίν Ρουμί, ιδρυτής του σουφιστικού τάγματος των Μεβλεβί Ντερβίς. Επίσκεψη στο Μουσείο Μεβλάνα για να μνηθούν στο μυστικισμό των Σούφι και το βράδυ παρακολούθηση παράστασης με τους περιστερφόμενους Δερβίσηδες.

Οι «σκληροί ορειβάτες» επιβίβαστηκαν σε ένα μικρό βανάκι, όπου μετά από 115 χιλιόμετρα και αφού διέσχισαν την πόλη της Καισάρειας έφτασαν στους πρόποδες του

βουνού, στο οροπέδιο Tekir, όπου υπάρχει πολύ καλά οργανωμένο χιονοδρομικό κέντρο, το μεγαλύτερο της Τουρκίας, σε υψόμετρο 2.100μ. Εκεί περίμενε την ομάδα ο οδηγός του βουνού, ένας πολύ δυνατός ορειβάτης, ο Ιομαήλ με δύο νεαρά κορίτσια την Ελίφα και την Εφσούν. Την προηγούμενη είχαν ανέβει στα 2.700μ όπου έστησαν τις σκηνές για τη διανυκτέρευση. Οι πρώτες συνθήκες ανάβασης δύσκολες. Πριν καλά-καλά ετοιμαστούν, μια θελα με δυνατή βροχή τους υποδέχεται. Η ομάδα των τεσσάρων περιγράφει την ανάβαση:

«Φορτωθήκαμε στην πλάτη τα υπάρχοντά μας και αρχίζει η περιπέτεια της ανάβασης από τα 2.100μ. στα 2.700μ. με πολλή βροχή και κρύο. Ευτυχώς μέχρι κάποιο σημείο μάς προώθησαν τα lift του χιονοδρομικού. Το βουνό πάνω από τα 2.500μ. χιονισμένο με πολύ και μαλακό χιόνι. Ποιότητα χιονιού για ανάβαση πολύ κακή.

Κατά τις 7 το απόγευμα φτάσαμε στις σκηνές βρεγμένοι μέχρι το κόκαλο. Αφού φάγαμε μια ριζομακαρονάδα, προσπαθήσαμε να κοιμηθούμε. Στις 3 το πρωί εγερτήριο. Έπρεπε να ανεβούμε 1.216μ. και να κατεβούμε 1.816μ. Στα 2.900 βάζουμε γκραμπόνς, ενώ σε κάποια σημεία βουλιάζουμε μέχρι τα γόνατα. Η πορεία για την κορυφή δύσκολη αφού κάποιες φορές η κλίση έφτανε και τις 30°. Στα 3.000μ. φτάσαμε στις πόρτες και ανηφορίζουμε μέσα σε μία ρεματιά. Δεξιά μας μια σειρά βράχια. Ο φόβος μας για χιονοστιβάδες πολύ έντονος, αφού υπήρχαν παντού δείγματά τους. Ρωτήσαμε για αλλαγή πορείας. Ο Ισαμήλ μας ενημέρωσε ότι δεν υπήρχε άλλη διαδρομή. Άνοιγε μονοπάτι και προχωρούσαμε με τον κίνδυνό τους να είναι ανά πάσα στιγμή ορατός. Μετά από 8 ώρες ανάβασης και όταν το αλτίμετρο έδειξε 3.755μ. φτάσαμε στο τέρμα από το λούκι. Ο ήλιος εκτυφλωτικός αλλά το κρύο τσουχτερό, αφού ένας δυνατός αέρας μας περιέμενε στην έξοδο, που έκανε την πορεία προς τα επάνω πολύ δύσκολη. Η ώρα 11.54μμ. Μας έμεναν τα τελευταία 165μ. που έπρεπε να σκαρφαλώσουμε για την κορυφή. Αποφασίσαμε ότι ήταν πιο σωστό με αυτές τις συνθήκες να γυρίσουμε χωρίς να κάνουμε κορυφή.

Στην κατάβαση είδαμε κάποιο σκιέρ να κατεβαίνει από πίσω μας. Από όπου πέραγε τον ακολουθούσε και μία χιονοστιβάδα. Ο κίνδυνος στην επιστροφή μεγαλύτερος. Πηγαίναμε στα ριζά των βράχων για να αποφυγούμε τις τυχόν χιονοστιβάδες. Φτάσαμε στην κατασκήνωση βάσης στα 2.700μ. Αφού φάγαμε κάτι πρόχειρο ξεκινήσαμε για τη βάση του βουνού, άλλα 600μ. κατάβασης. Φτάσαμε στις 8.30 το βράδυ πια. Όπως μάς δήλωσε ο Ισαμήλ, η ανάβαση στο Αραράτ είναι ένας μικρός περίπατος σε σχέση με την ανάβαση στον Αργαίο».

Το ΒΑΝΑΚΙ με τον οδηγό γύρω στις 10.30 οδηγεί τους ορειβάτες στο ξενοδοχείο στο χωριό Άβανος όπου γίνεται η συνάντηση με την υπόλοιπη ομάδα. Η κούραση μεγάλη μετά από 15 ώρες ανάβασης - κατάβασης. Τελικά ο Ισαμήλ είχε δίκιο. **Πολύ δυνατό βουνό ο Αργαίος.**

Η επόμενη μέρα «Ημέρα του Πάσχα» βρήκε όλη την ομάδα να ταξιδεύει για την πόλη της Σινασού. Η Σινασός ήταν ένα από τα 4-5 ελληνόφωνα χωριά της Καππαδοκίας και οι Σινασίτες ήταν Χριστιανοί Ορθόδοξοι με υψηλό θρησκευτικό συναίσθημα αλλά και με ισχυρό εθνικό φρόνημα για την ελληνική καταγωγή τους. Το όνομά της, κατά την

επικρατέστερη άποψη, το πήρε από τις λέξεις ΣΙΝ που στα σημιτικά σημαίνει ήλιος, δηλαδή Ηλιούπολη. Η μικρή αυτή κωμόπολη στα βόρεια της Ανατολής, που με την ελληνική γλώσσα, τα σχολεία, τις εκκλησίες, τον πολιτισμό, τα τραγούδια και τους χορούς της, κράτησε ψηλά τον Ελληνισμό και την Ορθοδοξία μέχρι την Ανταλλαγή του 1924, σχεδόν ερειπωμένη σήμερα από τα Ελληνικά σπίτια και τις εκκλησίες, είχε πληθυσμό τα χρόνια εκείνα, 3.000 χριστιανούς και 400 Τούρκους. Με την ανταλλαγή των πληθυσμών οι περισσότεροι Έλληνες κατέληξαν στα παράλια του Μαρμαρά. Παντού ελληνικά γράμματα πάνω στα σπίτια. Η εικόνα μας κατέπληξε. Τα μεγάλα ελληνικά αρχοντικά διατηρούνται σαν ξενώνες και εσπιατόρια.

Το ευχάριστο της ημέρας αυτής ήταν η συνάντησή με μια μεγάλη ομάδα Ελλήνων από τη Θεσσαλονίκη, εκατό και πλέον ατόμων, οι οποίοι είχαν προγραμματίσει να πάνε στο μοναστήρι του Αγίου Νικολάου και να ψάλλουν για το Άγιο Πάσχα. Μετά την επίσκεψη στην κεντρική εκκλησία της πόλης, την εκκλησία του Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης και μετά το τσούγκρισμα των κόκκινων αβγών, όλοι μαζί με τα κεριά αναμμένα περπατώντας, έφτασαν στο Μοναστήρι. Ακολούθησε περιπλάνηση στα Ελληνικά αρχοντόσπιτα και στη συνέχεια επίσκεψη στην πλουσιότερη κωμόπολη της Νεάπολης της Προκόπτι. Πλούσιο μέρος με παραγωγή κρασιού, ειδών λαϊκής τέχνης και χαλιών. Εδώ έζησε όλα τα χρόνια της ζωής του ο Αγ. Ιωάννης ο Ρώσος.

Η μέρα συνεχίστηκε με επίσκεψη στο υπαίθριο μουσείο της κοιλάδας του Γκόρεμε, όπου εδώ βλέπει κανείς διατηρημένες, τις καλύτερες ελληνικές εκκλησίες με υπέροχες αγιογραφίες, οκαλισμένες με μεγάλη δεξιότητα

μέσα στα βράχια. Ακολούθησε η Ροζ κοιλάδα. Μια εικόνα σαν ζωγραφιά. Λέγεται ότι είναι το 9ο θαύμα του κόσμου. Τις πολύ πρωινές ώρες η κοιλάδα αυτή φιλοξενεί εκατοντάδες αερόστατα. Εκπληκτική η ομορφιά του τοπίου στολισμένη με δέντρα, λουλούδια και αμπέλια.

Το επόμενο πρωί, ξημερώματα στις 5, η ομάδα αποφασίζει να δοκιμάσει το θάρρος της απολαμβάνοντας την ομορφιά του τοπίου από ψηλά πετώντας για μία ώρα με αερόστατο. Η εμπειρία μοναδική.

Επόμενος στόχος της ημέρας, η επίσκεψη στο χωριό Ουτσιχιάρ. Ένα χωριό γεμάτο Νεραϊδοκαμινάδες και στην υπόγεια πόλη «Αβανους». Εντυπωσιακές κατασκευές αλλά δεν συνιστάται στους κλειστοφοβικούς.

Η ημέρα τελειώνει με την επίσκεψη στην πόλη της Καισαρείας. Μοντέρνα πόλη ενός εκατομμυρίου κατοίκων με πανεπιστήμια, τέλειο κυκλοφοριακό δίκτυο με τρένα και τραμ και φυσικά με τα κάστρα της πόλης διατηρημένα πολύ καλά. Εδώ μεγάλωσε και υπηρέτησε ως επίσκοπος ο Μέγας Βασίλειος, ο οποίος έφτιαξε στην Καισαρεία ένα συγκρότημα φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, τη λεγόμενη Βασιλειάδα. Το βράδυ μια παράσταση περιστρεφόμενων Δερβίσηδων σε έναν εντυπωσιακό χώρο ο οποίος υπήρξε παλαιό χάνι, συμπλήρωσε ευχάριστα τις ωραίες εικόνες της ημέρας.

Η επόμενη μέρα θα οδηγήσει στη μεγάλη πόλη της χριστιανούσης, το σταυροδρόμι και χωνευτήρι των πολιτισμών και ιδεών, την Κωνσταντινούπολη. Την πόλη, την περιτριγυρισμένη από τους επτά λόφους όπως η Ρώμη, με τις 180 ελληνικές εκκλησίες που υπάρχουν ακόμα και σήμερα. Την πόλη που μοιάζει σαν τις Ομηρικές σειρήνες που μάγευσαν τους ναυτικούς και τους κρατούσαν κοντά τους. Ο δρόμος

οδηγεί την ομάδα κατ' ευθείαν στην Αγία Σοφία γνωστή και ως «Ναός της Αγίας του Θεού Σοφίας». Ανήκει στις κορυφαίες δημιουργίες της βυζαντινής ναοδομίας, πρωτοποριακού σχεδιασμού, που υπήρξε σύμβολο της πόλης, τόσο κατά τη βυζαντινή όσο και κατά την οθωμανική περίοδο. Το παρόν κτίσμα ανεγέρθηκε τον 6ο αιώνα, επί βασιλείας του Ιουστινιανού Α', από τους μηχανικούς Ανθέμιο και Ισιδώρο.

Επίσκεψη στη συνέχεια στο τζαμί του Σουλτάνου Αχμέτ, κοινώς γνωστό ως Μπλε Τζαμί, τον Ιππόδρομο, που σήμερα αποτελεί δημόσιο πάρκο και ονομάζεται επίσης πλατεία Σουλτάν Αχμέτ και το Υδραγωγείο ή Βασιλική κινιστέρνα. Η Στοά της χτίστηκε πιθανώς από τον Μεγάλο Κωνσταντίνο αλλά καταστράφηκε περίπου το 475. Η κινιστέρνα διαμορφώθηκε ως έχει σήμερα, όταν ξαναχτίστηκε γύρω στο 542 μ. Χ. από τον αυτοκράτορα Ιουστινιανό Α', μετά την περίοδο της Στάσης του Νίκα, για την ύδρευση της Κωνσταντινούπολης.

Ένα από τα καλύτερα κομμάτια του ταξιδιού αυτού ήταν η κρουαζιέρα στα στενά του Βοσπόρου. Με ένα μικρό κρουαζιερόπλοιο και τον ξεναγό τον Ρεσερ καθισμένο δίπλα στον καπετάνιο να ξεναγεί. Οι εικόνες διαδέχονταν η μία την άλλη. Εδώ δεν μπορεί κανείς να φανταστεί την αρχοντιά, τον πλούτο και την ομορφιά των κτηρίων και των κατοικιών που βλέπει μέσα στα στενά του Βοσπόρου.

Το βράδυ σε μικρές παρέες περιπλάνηση στην πλατεία Ταξίμ ή Πλατεία Ανεξαρτησίας, επίκεντρο της μοντέρνας πόλης και στους μεγάλους τουριστικούς δρόμους γύρω από αυτή. Ο τουρισμός βράζει στην Κωνσταντινούπολη. Πραγματικά όμορφη πόλη.

Το πρωί της επομένης επίσκεψη στο περίφημο «Ντολμά Μπαχτσέ». Το ιδιαίτερα εντυπωσιακό αυτό ανάκτορο, που χτίστηκε από το Σουλτάνο Αμπντούλ Μετζίτ στα μέσα του 19ου αιώνα και υπήρξε το παλάτι των τελευταίων Σουλτάνων, απίθανα διακοσμημένο και πολύ καλά διατηρημένο. Αναφορά επίσης πρέπει να γίνει στο ιστορικό γεγονός ότι αποτέλεσε την τελευταία κατοικία του Κεμάλ Ατατούρκ, που άφησε εδώ την τελευταία του πνοή στις 10 Νοεμβρίου του 1938. Ακολούθησε επίσκεψη στο Πατριαρχείο, το Λίκνο της Χριστιανοσύνης και μετά στο μεγάλο παζάρι της πόλης για να ξεδέψουν οι ταξιδιώτες και τα τελευταία χρήματα που περίσσεψαν από το πολυδάπανο αυτό ταξίδι. Εδώ μπορεί κανείς να βρει ό,τι θέλει. Το παζάρι της Πόλης είναι ό,τι πιο γραφικό μπορεί να δει κάποιος και εκεί μπορεί να γευτεί τα χρώματα και τα αρώματα της Ανατολής.

Ένα ταξίδι στη γειτονική χώρα, τη χώρα των μεγάλων αντιθέσεων έφτασε στο τέλος του. Μοναδική η Κωνσταντινούπολη, σημείο συνάντησης δύο θαλασσών και δύο ηπείρων, η πρωτεύουσα δύο ισχυρών αυτοκρατοριών, της Βυ-

ζαντινής και της Οθωμανικής, πόλη σύμβολο για όλη τη Χριστιανική Οικουμένη. Απίθανη η Καππαδοκία, η πόλη με την αρχαιολογική και ταυτόχρονα πνευματική σπουδαιότητα, η οποία σώζεται μέσα σε ένα απρόσμενα πολύμορφο και σχεδόν απόκοσμο τοπίο, την οποία οφείλουμε να γνωρίζουμε, να σεβόμαστε και να προστατεύουμε, όπως άλλωστε της αρμόζει. Συγκινητικές οι πόλεις που κάποτε ήταν κοιτίδες του Ελληνισμού.

Ένα τέτοιο ταξίδι πρέπει κάποια στιγμή στη ζωή τους να το κάνουν όλοι οι Έλληνες. Όχι ως καταναλωτές, αλλά ως προσκυνητές.

